

Treball Final de Grau en Mestre o Mestra d'Educació Primària

Les TIC com agent de compensació en educació musical.

Alumnes: Cristina Flores Llorens

Ester Pesudo Marcilla

Tutor: Antonio Ripollés Mansilla

Àrea de Coneixement: Departament d'Educació-Música

Curs Acadèmic: 2015/2016

ÍNDEX

1.AGRAÏMENTS.....	1
2.INTRODUCCIÓ.....	1
3.CONTEXTUALITZACIÓ.....	4
a. JUSTIFICACIÓ.....	4
b. OBJECTIUS.....	5
c. ALUMNAT A QUI VA DIRIGIT.....	5
4.DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL.....	6
a. RECURSOS TIC.....	6
b. METODOLOGIA.....	11
c. DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS.....	14
d. AVALUACIÓ.....	14
5. RESULTATS.....	14
6. CONCLUSIÓ I VALORACIÓ PERSONAL.....	21
7. PROPOSTES DE MILLORA.....	23
8. BIBLIOGRAFIA.....	24

1. AGRAÏMENTS.

Agraïm a **Telmo Campos** l'oportunitat que ens ha donat de realitzar aquesta feina, l'ajuda que ens ha prestat en tot moment i els seus consells.

També a **Antoni Ripollés** pel seu assessorament a l'hora de realitzar aquest treball final de grau.

2. INTRODUCCIÓ.

Naixem en llocs diferents del planeta, amb característiques pròpies que ens fan únics, amb famílies que ens eduquen atenent a les seves creences i valors i a voltes amb circumstàncies al nostre voltant que ens fan necessitar l'ajuda dels altres per tirar endavant i tot açò ens fa ser com som.

Volem començar amb la història de Rihanna, una jove de pell fosca, d'ulls verds i mirada profunda que va nàixer en la població de Saint Michel en Barbados. Vivia amb la seva mare, que treballava com a comptable i amb el seu pare, que venia roba en un mercat ambulat. Pertanyia a un nivell soci-econòmic baix, però això no li importava, ja que era feliç junt als seus germans.

Un dia la seva vida es va truncar quan, sent una xiqueta encara, va descobrir l'addicció del seu pare pel crack, que produïa continues discussions amb la seva mare. La pobresa de la família va anar en augment a causa de la quantitat de diners gastats amb droga. També havia de suportar el maltractament que rebia sa mare per part del seu pare. Des d'eixe moment, la vida de Rihanna va canviar ja que havia de fer el paper de mare amb els seus germans per tal de què la seva progenitora treballara durant tot el dia per traure la família endavant.

A classe tampoc es sentia feliç, ja que els seus companys (que tenien la pell molt fosca) la rebutjaven per tenir un color de pell més clar que la resta d'alumnat, fent-la sentir inferior i produint-li problemes per mostrar-se tal com era. Així doncs, es diu moltes vegades que les persones tenim una força molt gran que ens surt de dintre i ens ajuda a combatre els incidents del nostre voltant per aïllar-los i utilitzar-los per tirar endavant. Rihanna va haver de buscar eixa eina que l'ajudara a tirar endavant, i no va ser altra cosa que la música, escoltar música i cantar l'ajudava agafar forces per enfrontar el dia a dia. La música va ser la seva salvació, el seu trosset de felicitat davant les problemàtiques de l'entorn i l'ajudava a traure forces, tantes forces que als 15 anys va guanyar el concurs de cant de la seva escola. Un any després, Rihanna seguia aferrant-se a la música i al cant fins al punt que va cridar l'atenció d'un

productor estatunidenc anomenat Evan Rogers. En poc de temps, Rihanna va deixar Barbados i es va traslladar a Connecticut per a viure a casa de Rogers i la seva esposa. Allí Rihanna va gravar una «demo» amb una versió de “Pon de Replay”. Des d'eixe moment Rihanna es va donar a conèixer a poc a poc per els diferents països i la seva fama va anar en augment. Va ser en el seu tercer àlbum “Good Girl Gone Bad” quan va començar a ser mundialment coneguda aconseguint que la seva cançó “Umbrella” estiguera en les més escoltades de tots els països. A hores d'ara Rihanna té 28 anys i és de les cantants millor pagades del moment.

L'exemple de Rihanna és molt significatiu de com la música pot ajudar als alumnes que viuen en entorns més desestructurats i amb un nivell soci-econòmic baix a cavalcar amb positivisme cap a la vida buscant les mateixes oportunitats que les persones amb més facilitats. Està clar que no es busca que cada alumne es convertisca en una Rihanna però sí que es busca tots aquests beneficis que la música ens puga donar. “La música evoca sentiments i estats d'ànim que poden ser de gran ajuda per controlar el dolor, el temor, la por i l'ansietat que açò acompanya. Mitjançant la música es poden expressar els sentiments que es tenen amagats” (Correa, 2010)

3. CONTEXTUALITZACIÓ

a) Justificació.

Aquest treball naix de la necessitat de reforç que tenen diversos alumnes en l'assignatura de música, que tenen una adaptació curricular en alguns o tots els continguts i que, per tant, no estan al nivell de la classe. Tot l'alumnat que es troba en aquesta situació solen ser xiquets i xiquetes nouvinguts, amb problemes d'aprenentatge, amb famílies desestructurades o d'un nivell socioeconòmic baix, que necessiten unes pautes i hàbits d'estudi correctes. “Existeixen alguns estudis que afirmen que com més desestructurat és l'entorn soci-familiar de l'alumne, major serà la possibilitat que desenvolupe alteracions o desajustos personals que dificulten el procés d'adaptació social, escolar i familiar” (Farrington,2005). Per aquest motiu és summament important posar aquests alumnes al nivell de la classe quan més aviat possible perquè se senten adaptats socialment i a l'escola.

Malgrat que el mestre de música els fa una adaptació curricular a cadascú d'aquests alumnes, aquesta assignatura és molt dirigida i els xiquets i xiquetes que no arriben al nivell de la classe

es queden despenjats, tot i que s'intenta donar resposta a totes les necessitats. Com no existeix la possibilitat de tindre mestre de reforç en l'àrea de música, cal trobar una solució i per tant hem sigut nosaltres les que hem decidit ajudar-los. Amb aquest TFG, per una part, mostrarem que en l'àrea de música és necessària l'ajuda d'un mestre de compensació, que a hores d'ara sols tenen les matèries instrumentals i per altra part aportar una acció compensatòria perquè ho utilitzen tots els mestres de música que es veuen en aquest "handicap".

Tal com diu Gil (2009), “no perseguim que els xiquets i xiquetes siguin grans compositors, l'objectiu és que compreguen i aprenguen a expressar-se a través del llenguatge sonor, alhora que es contribueix al desenvolupament de capacitats generals tant intel·lectuals com emocionals, com socials.” I per què utilitzem les noves tecnologies? Doncs bé, els alumnes d'aquesta època ja han nascut amb les noves tecnologies de la informació i per tant, com assenyala cal introduir-les en el sistema educatiu per a poder despertar l'interès que no els desperta el sistema tradicional. Les TIC són un element innovador per ells i el que cal aconseguir és que l'alumnat estiga motivat i es crega capaç de realitzar les activitats per tal d'aconseguir bons resultats. És una manera diferent d'aprendre que dóna als xiquets la il·lusió per saber més, il·lusió perduda amb el sistema tradicional que satisfà les seves NEE.

b) Objectius:

- Utilitzar les TIC com agent motivador per millorar conceptes musicals.
- Facilitar i motivar a l'alumnat per a l'estudi de la música.
- Despertar l'interès de l'alumnat mitjançant Internet com a medi de la seva vida quotidiana.
- Adquirir un correcte hàbit d'estudi i de treball, seguint les fases recomanades.
- Afavorir un correcte aprenentatge de les destreses necessàries.
- Atendre a les diferents necessitats de cada alumne.
- Reincorporar als alumnes al nivell de classe, compensant les carències musicals.
- Mostrar la importància de dotar a l'escola de recursos humans en l'assignatura de música.

c) Alumnat a qui va dirigit.

El treball de compensació educativa va dirigit aquells alumnes amb una adaptació curricular en l'assignatura de música i que, per tant, no arriben al nivell de la classe. Hem agafat com a exemple a 9 alumnes, encara que hem treballat amb més, aquests són en els que hem realitzar un treball més extens:

- **Alumne n.º 1:** Xiquet de 7 anys, segon curs. Alumne nouvingut des del mes de febrer, procedent de Colòmbia i per descomptat, amb molts problemes per seguir les classes en valencià. No té cap coneixement musical i cal començar a treballar des del principi. Per tant caldrà treballar amb ell tots els coneixements que l'alumnat ha treballat en primer curs i el que porten de segon.
- **Alumne n.º 2:** Xiquet de 7 anys, segon curs. El nivell soci-econòmic familiar és molt baix, tan que depenen d'associacions per tal d'aconseguir menjar o material escolar. No té uns hàbits d'estudi. Cal remarcar que aprèn molt ràpidament, sols necessita un poc de motivació i unes pautes a seguir.
- **Alumne n.º 3:** Xiqueta de 8 anys, repetidora i en tercer curs. Aquesta xiqueta és germana de l'alumne anterior, en el mateix cas. També aprèn prou ràpid, però no realitza la seva feina. Així cal treballar amb ella des de la motivació per a que estiga a l'altura de la resta.
- **Alumne n.º 4:** Xiqueta de 10 anys, quart curs. Alumna nouvinguda de Romania, amb molts problemes amb l'idioma, rebutjada pels seus companys de curs i amb una situació familiar molt complicada. No té cap pauta a seguir, no porta el material, ni realitza les tasques acadèmiques. No segueix el ritme de la classe ni en l'apartat teòric ni en el pràctic. En l'aprenentatge de la flauta té molts problemes. Té una autoestima molt baixa, per tant cal motivar-la moltíssim perquè pensem que és capaç de realitzar la feina.
- **Alumne n.º 5:** Xiquet de 10 anys, quart curs. Aquest és un alumne nouvingut de Romania, amb un nivell socioeconòmic baix i amb molts problemes amb l'idioma. Al principi de curs era rebutjat pels companys, però a hores d'ara està prou integrat, encara que no del tot. Té moltes ganes d'aprendre i d'estar al nivell dels seus companys. Sols necessita una persona que el guie i ajude perquè remunte, ja que en casa no compta amb eixe suport.
- **Alumne n.º 6:** Xiquet de 9 anys, quart curs i procedència espanyola. Alumne amb diverses NEE. No segueix el ritme de la classe i no pren atenció a l'hora de seguir les indicacions per a

realitzar les activitats. Coneixements musicals molt baixos tant en l'àmbit teòric com pràctic, sobretot a l'hora d'executar peces amb la flauta de bec.

- **Alumne n.º 7:** Xiquet de 9 anys, quart curs. Aquest alumne és d'origen àrab i viu a Vila-real amb la seva àvia. Tot açò fa que tinga molts problemes de comportament dins del centre educatiu, problemes a l'hora de seguir unes pautes d'estudi i de realització de les tasques acadèmiques.

- **Alumne n.º 8:** Xiqueta d'11 anys, cinquè curs. Alumna nouvinguda de Girona, amb nacionalitat romanesa. Amb molt pocs coneixements musicals per a la seva edat i amb cap idea de flauta de bec. Així cal començar a treballar l'instrument des del començament, nivell de tercer curs de primària. Té molt bona predisposició, moltes ganes de posar-se al nivell de la resta de classe, però no utilitza les tècniques d'estudi necessàries per a l'execució de l'instrument.

- **Alumne n.º 9:** Xiqueta de 10 anys, quart curs. Alumna d'origen espanyol que pertany a un nivell soci-econòmic mitjà-alt. És una xiqueta molt insegura i tímida i no creu en ella mateixa. Té una adaptació curricular en nom de notes i lectura rítmica, amb un nivell de segon de primària. Té molt bona predisposició. Amb ella cal fomentar la seua autoconfiança.

4. DESENVOLUPAMENT DEL TREBALL.

Aquest treball es realitza en una part de l'hora de l'esplai, on els alumnes venen a l'aula de música i practiquen els conceptes que més necessiten. Amb l'ajuda d'un pentagrama gegant i dels ordinadors veiem en quins aspectes musicals requereixen més ajuda. Primer es realitzen activitats d'observació i després es treballen amb les TIC. Volem destacar que es treballa en tot moment des de la motivació i fent un reforçament positiu de cara als seus resultats.

a) Recursos TIC.

Després de pensar de quina manera podíem ajudar a aquests xiquets i xiquetes, s'arriba a la conclusió que s'ha d'utilitzar algun element motivador que als xiquets els cride l'atenció. Així doncs hem decidit que la solució són les ferramentes TIC, amb jocs i activitats on els puguen despertar l'interès.

A continuació podeu trobar el *Symbaloo* utilitzat on estan totes les web utilitzades en el treball de compensació.

Imatge 1: [Symbaloo](#)

Les activitats que s'han proposat són les següents:

- Per a treballar el **nom de les notes** i la posició en el pentagrama: [Pequeños músicos](#) i [Cazanotas](#).

En aquestes webs es poden aprendre les notes, llegint i escoltant el so. L'alumne elegix la nota corresponent segons on està col·locada. Hi ha set activitats on en cadascuna d'elles s'introdueix una nova nota. Són molt interessants i motivadores i introdueixen les notes tal i com ho treballa l'especialista del nostre centre escolar.

Imatge 2: [Los pequeños músicos: Notes](#)

Imatge 3: [Notes MI-SOL-LA](#)

Imatge 4: [Cazanotas](#)

- Per a treballar el **ritme** amb diverses figures musicals: [Pequeños músicos 2](#)

Existeixen cinc possibilitats per a realitzar diverses activitats de discriminació auditiva rítmica. Cap la possibilitat de treballar negres, blanques, corxeres i els seus respectius silencis. L'activitat tracta d'escoltar un dictat musical rítmic, tantes vegades com es vulga, i d'elegir les figures correctament.

La imatge 7 i 8 pertanyen a un nivell més avançat de dictat rítmic.

Imatge 5: [Los pequeños músico : Ritmo](#)

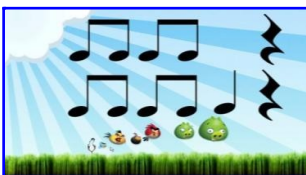
Imatge 6: [Negra i silenci de negra](#)

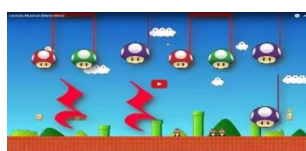
Imatge 7: [Dictat Rítmic](#)

Imatge 8: [Dictat Rítmic 2](#)

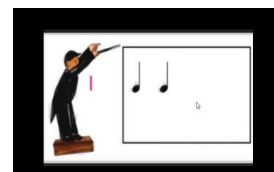
També s'ha utilitzat el [musicograma d'Angry Birds](#) per a treballar la negra, silenci de negra i grups de dues corxeres. Els xiquets escolten la cançó i miren el musicograma en la pantalla, mentre que portant la pulsació diuen les síl·labes corresponents a les notes que estan llegint. El [musicograma de Mario Bross](#), també per treballar la negra les corxeres i el silenci de negra. Per últim el [musicograma de la Danza de las hachas](#) per treballar la negra, les corxeres i la blanca

Imatge 9: [Angry Birds](#)

Imatge 10: [Mario Bros](#)

Imatge 11: [La danza de las hachas](#)

- Per a treballar la **flauta de bec**:

En la web [Docentes Tic](#) es poden realitzar diverses activitats, partint d'un estudi per fases com ho fan en classe de música. També, les cançons estan ordenades igual que en classe i, per tant, facilita la feina a l'alumnat. Estan dividides segons la dificultat, permet escoltar-la amb flauta utilitzant la partitura interactiva i també amb acompanyament, mitjançant l'opció de partitura amb acompanyament.

Imatge 12: [Docentes Tic](#)

Per treballar la cançó de flauta [Rondin Picotin](#) també hem trobat una aplicació interactiva per tocar-la.

Imatge 13: [Rondin Picotin](#)

Per aprendre a portar la pulsació hem trobat dos activitats que s'han utilitzat en l'alumnat:

[Imatge 14: El vuelo del moscardón](#)

[Imatge 15: La mañana](#)

b) Metodologia.

Com es vol portar a terme el procés d'ensenyament-aprenentatge?. Aquesta és la primera pregunta que ens ve a la ment quan es pensa amb la metodologia. Per elegir un tipus de metodologia o altra s'ha de tenir en compte, per una part, el tipus d'alumnat al qual va dirigit el procés i, per altra part el temps i espai del qual es disposa. En aquest Treball de Final de Grau es realitza una acció compensatòria musical per a xiquets i xiquetes que tenen una adaptació curricular en l'assignatura de música i majoritàriament provenen de famílies desestructurades i d'un nivell soci-econòmic mitjà-baix. A més, com no es podia executar en hores de classe, tal com diu Moliner (2011), s'havia de "trencar amb la rigidesa dels espais i temps que configuren la vida dels centres, i buscar un espai i temps diferent a què s'està habituat". Per aquest motiu s'ha elegit l'hora de l'esplai, on els xiquets i xiquetes juguen i socialitzen amb els companys. Com aquest temps de diversió que té l'alumnat ha sigut utilitzat per portar a terme el procés d'ensenyament, era més adequat emprar una metodologia activa i participativa, en la qual s'aprenguera jugant.

Aleshores, de quina manera s'ha fet?. Doncs bé, amb la utilització de les TIC musicals. Com bé diu Mason (1998), "no s'inventen noves metodologies, sinó que la utilització de les TIC en educació obri noves perspectives respecte a un ensenyament millor." Les TIC són un recurs educatiu que capta de seguida l'atenció d'aquest alumnat per dos raons diferents. Una perquè aquests xiquets i xiquetes no solen tindre ordinadors en les seves cases i per altra perquè no estan acostumats i acostumades a utilitzar les noves tecnologies en l'aula i, doncs, és innovador a l'hora que motivant per ells i elles. Altres avantatges que tenen les TIC és que són

divertides i corregeixen les errades a l'instant. Açò fa que es potencie l'autonomia i la independència de l'alumnat. Però cal anar amb compte, «no vol dir que les TIC 'obriran miracles' en el procés d'aprenentatge de l'alumnat. Poden incrementar la motivació per la novetat de la metodologia didàctica utilitzada, però al final, el treball i l'esforç de l'alumnat ha d'estar present» (Mifsud,2015). Adell y Castañeda (2012) suggereixen dir-li aquesta metodologia el concepte de "pedagogies emergents" per referir-se als models d'us educatiu de les TIC que pretenen ser innovadores i centrades en l'aprenentatge autònom i constructiu del alumne.

A més, la manera de treballar ha estat relacionada amb la metodologia de l'especialista del centre: el nom de notes, el ritme musical i l'execució de cançons amb la flauta de bec.

-Nom de notes l'ensenyem en aquest ordre: Mi-Sol-Do-La-Do'-Re-Si-Fa-Re'.

-Figures rítmiques aquest ordre: Negra - Silenci de negra – Corxeres – Blanca - Silenci de Blanca- Redona - Silenci de redona.

-Flauta de bec aquesta seqüenciació: Si-La +articulació, Si-La-Sol +articulació i fraseig, Si-La-Sol- Do + articulació i fraseig.

- Per a treballar l'apartat de **nom de notes**, en cadascuna de les sessions s'ha anat realitzant diverses activitats en el pentagrama gegant i amb l'ordinador. Primerament, al pentagrama gegant es realitza una activitat on l'alumne ha de saltar damunt de la nota que escolta, així es pot observar quines notes té assolides. A continuació es treballa amb les TIC les notes que te assolides més alguna que se li ha ensenyat.

- El **ritme** és essencial per a un correcte aprenentatge de lectura rítmic-melòdica, així que el primer que fem és repassar totes les figures musicals junt amb els seus silencis i les pulsacions. Es treballa primer en el pentagrama gegant, amb salt segons la figura i les pulsacions corresponents. Així s'observa el que l'alumne sap. Després utilitzem les TIC per a seguir treballant, reforçant i aprenent-ne de noves. Per a treballar aquest apartat fem exercicis rítmics de discriminació auditiva, llegint amb les síl·labes rítmiques del mètode Kodàly i portant la pulsació.

- Per al treball de **flauta**, és necessari l'estudi seguint aquestes fases:

- 1ª Fase: S'estudia la peça seguint el mètode Kodàly, llegint amb les síl·labes rítmiques i portant la pulsació.

- **2ª Fase:** Nova lectura substituint les síl·labes rítmiques pel nom de les notes i portant la pulsació.
- **3ª Fase:** Es col·loca la flauta en la barbata (sense tocar) i es repetix la mateixa lectura de la fase 2, però aquesta vegada col·locant degudament els dits en les posicions que corresponen a cada nota i mentre que a la mateixa hora es van dient les notes.
- **4ª Fase:** S'executa la peça amb la flauta, regulant l'eixida d'aire per a una correcta emissió del so. Cal tenir en compte el fraseig de la peça i l'articulació corresponent.

Seguint aquest procediment, l'alumne pot realitzar un treball individual i arribar a executar la peça amb èxit per ell mateixa. Aquest apartat s'ha treballat des de les TIC mitjançant aplicacions on l'alumne pot realitzar les fases abans anomenades i pot executar les peces damunt de una base rítmic-melòdica que proporciona els distints recursos web.

El mètode o la manera de portar a terme l'acció compensatòria ha anat canviant des del començament fins al final del procés ja que s'ha d'estar contínuament revisant la pràctica i reorganitzant segons les situacions que es presenten, i reflexionant dia a dia a partir de processos d'investigació acció, de errades-encerts (Moliner, 2011). Així doncs, després de cada errada s'ha trobat la manera més idònia d'actuar.

c) Desenvolupament de les sessions.

Les sessions són de poca duració perquè es realitzen cada dia a l'hora de l'esplai, on els alumnes venen a l'aula de música i practiquen i reforcen diferents aspectes musicals. Cada estudiant té assignat uns dies segons les seves necessitats i horari establert per a la realització de les activitats. Hi ha alumnes que és convenient que assistisquen dos dies a la setmana i hi ha altres que és adequat que ho facen tots els dies. Però, no obstant això, l'horari és flexible i es dona a l'alumnat la decisió d'assistir o no, i d'anar un altre dia diferent al qual li pertoque. Es té en compte que els xiquets, a voltes, tenen ganes de jugar al pati amb els seus companys i estan en el seu dret, per tant, no podem obligar-los. Com diu Alonso (1997) "no es pot obligar aprendre (...) tan sols facilitar l'aprenentatge i crear en ells la necessitat d'obtenir coneixements", "l'aprenentatge és la recerca d'una resposta per una pregunta que ens interessa." (Ferraris, 2004). Així s'aconsegueix que l'alumnat no se senta forçat a l'hora de vindre a realitzar les activitats i els fem xiquets i xiquetes responsables, és a dir, que senten que

els seus avanços depenen d'ells mateixos. Quants dies assistiran a les classes de reforç ja dependrà de les necessitats, del que aprèn i de la motivació que tinga per aconseguir l'objectiu que s'haja proposat.

5. RESULTATS.

· Alumne n.º 1.

Coneixements previs al treball: No sap el nom de cap nota ni la seua col·locació al pentagrama. Tampoc coneix cap figura musical. S'ha treballat el nom de notes començant amb el pentagrama gegant, després s'han treballat aquests gadgets del Symbaloo:

Alumne nº1	1ª quinzena	Assolit	2ª quinzena	Assolit	3ª quinzena	Assolit	4ª quinzena	Assolit
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-do'	✓
Ritme	Negra i silenci Corxeres	✓	Corxeres Blanca-silenci	✓	Blanca puntet - silenci	✓	Redona-silenci	✓

Taula 1: Coneixements i destreses alumne 1

Coneixements finals: ja sap llegir les notes que corresponen al seu curs, està al nivell de la classe. Respecte al ritme, sap seguir la pulsació amb les figures i silencis que s'han treballat amb la resta de companys. L'alumne ha realitzat un bon treball.

· Alumne n.º 2.

Coneixements previs al treball: Sols reconeix les notes Mi i Sol. Figures musicals coneix la negra i el seu silenci. Problemes de ritme. S'han utilitzat les mateixes activitats que per a l'alumne anterior, però al tindre problemes amb el ritme s'ha ajudat d'activitats psicomotrius en el pentagrama gegant, amb jocs de ritmes.

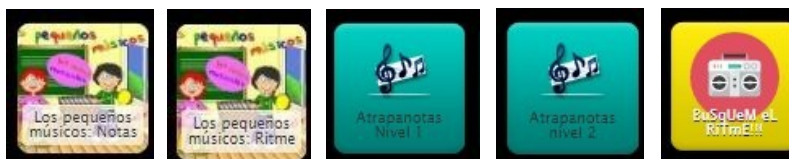
Alumne n ^o 2	1 ^a quinzena	Assolít	2 ^a quinzena	Assolít	3 ^a quinzena	Assolít	4 ^a quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-do'	✓
Ritme	Negra i silenci Corxeres	✓	Corxeres Blanca-silenci	✓	Blanca puntet - silenci	✓	Redona-silenci	✓

Taula 2: Coneixements i destreses alumne 2

Coneixements finals: ha arribat als objectius de saber el nom de les notes, les figures i millorar la mesura del compàs, i així, està al nivell de la seva classe. Ha estat molt motivat en tot moment i ha sigut molt fàcil treballar amb ell. També cal destacar que ha canviat la seva actitud dins l'aula de música, tant que participa en tot moment i ha millorat la seva nota mitjana. També cal remarcar que la seva tutora ens ha fet saber que ha millorat el seu comportament en la seva classe i que ara porta sempre fets els deures, pel que fa una millora en les notes de la resta d'assignatures.

Alumne n.º 3.

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes Do-Mi-Sol. Les figures musicals que té assolides són la negra i el silenci de negra. S'ha treballat per a començar en el pentagrama gegant les notes que ella sabia i s'han anat introduint poc a poc les alters amb les TIC. Per a treballar els ritmes s'han realitzat activitats de psicomotricitat i també s'han utilitzat aquests recursos TIC.

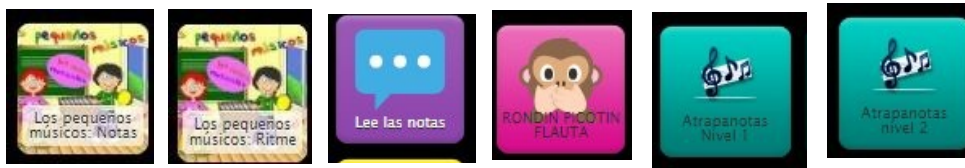
Alumne n ^o 3	1 ^a quinzena	Assolít	2 ^a quinzena	Assolít	3 ^a quinzena	Assolít	4 ^a quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-si-do'	✓
Ritme	Negra Corxeres Silenci negra	✓	Blanca Silen. Blanca Blanca puntet	✓	Redona Silen.Redona Negra puntet	✓	Semicorxeres	✓

Taula 3: Coneixements i destreses alumne 3

Coneixements finals: ja sap llegir les notes que corresponen al seu curs, està al nivell de la classe. Respecte al ritme, sap seguir la pulsació amb les figures i silencis que s'han treballat amb la resta de companys. Cal destacar que amb aquesta ha sigut molt fàcil treballar gràcies a la seua predisposició, i que hem finalitzat el treball abans del previst gràcies al seu esforç.

· Alumne n.º 4.

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes Mi-Sol. Les figures rítmiques que té assolides són la negra i el silenci de negra. No sap tocar cap nota amb la flauta i tampoc sap articular. Per tant, s'ha de començar amb la nota Si i fer un treball d'articulació.

Alumne n ^o 4	1 ^a quinzena	Assolít	2 ^a quinzena	Assolít	3 ^a quinzena	Assolít	4 ^a quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-si-so'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do'-re'	✓
Ritme	Negra	✓	Blanca	✓	Redona	✓	Semicorxeres	✓
	Corxeres	✓	Silen. Blanca	✓	Silen. Redona	✓		
	Silenci negra		Blanca puntet		Negra puntet			
Flauta	Si+articulació	✓	Si-La + articulació	✓	Si-La-Sol + articulació	En procés	Si-La-Sol + articulació i fraseig	✗

Taula 4: Coneixements i destreses alumne 4

Coneixements finals: Amb l'alumna 4 s'ha aconseguit que arribe a llegir les notes treballades en el seu curs. Respecte al ritme, sap seguir la pulsació amb les figures i silencis que s'han treballat amb la resta de companys. Encara no ha arribat amb la flauta de bec al nivell de la classe ja que, el treball amb la flauta és més dens i al focalitzat el seu aprenentatge en les notes i les figures rítmiques no s'ha tingut tan de temps per treballar aquesta destresa. No obstant això, a partir d'ara una vegada ja sap nom de notes i ritme, el pas següent seria centrar-se amb la flauta. Aquesta alumna amb unes sessions més s'haguera posat al nivell de la classe en aquest aspecte. Al menys ja les mans correctament a la flauta fer la nota Si i La amb aquesta i articular. Ja té molt guanyat cara al futur. Per últim dir que ha mostrat molt d'interès per l'assignatura i ha vingut quasi tots els dies.

· Alumne n.º 5.

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes Do-Sol. Les figures rítmiques que té assolides són la negra i el silenci de negra. No sap tocar cap nota amb la flauta i tampoc articular. Per tant, s'ha de començar amb la digitació SI i fer un treball d'articulació.

Alumne n.º5	1ª quinzena	Assolít	2ª quinzena	Assolít	3ª quinzena	Assolít	4ª quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-si-do'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do'-re'	✓
Ritme	Negra	✓	Blanca	✓	Redona	✓	Semicorxeres	✓
	Corxeres		Silen. Blanca		Silen.Redona		Negra puntet	
	Silenci negra		Blanca puntet		Negra puntet			
Flauta	Si+articulació	✓	Si-La + articulació	✓	Si-La-Sol + articulació	En procés	Si-La-Sol + articulació i fraseig	✗

Taula 5: Coneixement i destreses alumne 5

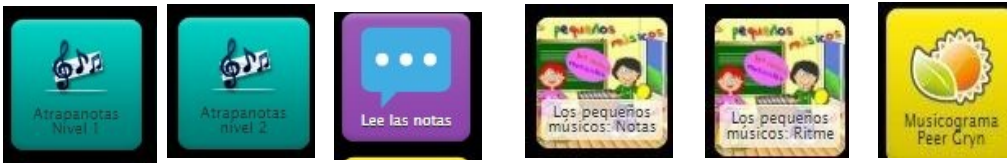
Coneixements finals: lectura de nom de notes superada, està al nivell de la classe. Respecte al ritme, sap seguir la pulsació amb les figures i silencis que s'han treballat amb la resta de companys. Respecte a l'instrument, hem de dir que ha après a articular i ha millorat la posició i la digitació, però encara cal treballar molt més per a estar al nivell de la resta. Pensem que en unes dies més s'haguera aconseguit un molt bon resultat.

· Alumne n.º 6.

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes Do-Sol. Les figures rítmiques que té assolides són la negra i el silenci de negra. No sap tocar cap nota amb la flauta i tampoc sap articular. Per tant, s'ha de començar amb la digitació SI i fer un treball d'articulació. Per a treballar el nom de notes s'han realitzat activitats en el pentagrama gegant i, en aquest cas, s'han realitzat tots els dies per necessitat de l'alumne. Els recursos que hem utilitzat són:

- Per al nom de notes s'ha utilitzat el pentagrama gegant i activitats TIC on se treballa la posició de les notes al pentagrama.
- Per al ritme s'han realitzat activitats de discriminació auditiva amb l'ordinador en les que ell havia de fer repeticions amb una correcta mesura:
- En el cas de la flauta de bec, no s'ha pogut treballar amb les TIC per falta de destresa amb la flauta. S'ha treballat de la mateixa manera que es fa a classe: primer per fases i després

anar practicant els passatges més complicats.

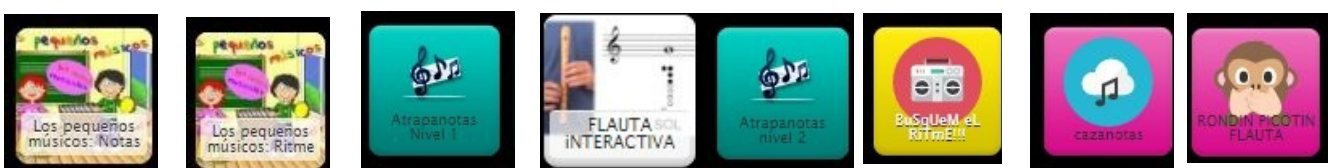
Alumne nº6	1ª quinzena	Assolít	2ª quinzena	Assolít	3ª quinzena	Assolít	4ª quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-sol-la-do'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do-re'	✗
Ritme	Negra Silenci negra	✗	Negra Silenci negra	✓	Corxeres Blanca	✗	Corxeres Blanca	✓
Flauta	Si+articulació	✓	Si-La + articulació	✗	Si-La + articulació	✗	Si-La + articulació	✗

Taula 6: Coneixements i destreses alumne 6

Coneixements finals: degut als problemes d'aprenentatge d'aquest alumne, no s'ha arribat a l'objectiu de lectura de notes al nivell de la classe, però sí que s'ha millorat molt respecte als seus coneixements previs. Aquest cas ha sigut el més complex a l'hora de treballar a causa de les NEE que han fet que l'aprenentatge haja sigut molt més lent. Per a entendre'l més i poder realitzar un correcte procediment d'ensenyança-aprenentatge, hem parlat amb la psicòloga del centre per a que ens donara més informació. A partir d'ací s'ha pogut aprofundir més, sobretot en la manera de plantejar-li les activitats. Cal destacar que aquest alumne ha mostrat molt d'interès i ha vingut quasi tots els dies, però encara així no s'han aconseguit cap dels objectius marcats des d'un principi. A nivell de ritme i d'instrument no està al nivell de tota la classe. Cal treballar molt més amb aquest alumne.

· Alumne n.º 7.

Coneixements previs al treball: no reconeix cap nota. Les figures rítmiques que té assolides són la negra i el silenci de negra. No sap tocar cap nota amb la flauta i tampoc sap articular. No atent en classe i el seu comportament és prou roïn perquè no està preparat per a seguir el ritme de la classe. Per tant, s'ha de començar a treballar ja els conceptes i l'instrument, amb la digitació SI i fer un treball d'articulació.

Alumne n°7	1ª quinzena	Assolít	2ª quinzena	Assolít	3ª quinzena	Assolít	4ª quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✗	Do-mi-sol-la	✓	Do-re-mi-sol-la-si-do'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do'-re'	
Ritme	Negra	✓	Blanca	✓	Redona	✗	Semicorxeres	✓
	Corxeres		Silen. Blanca	✓	Silen.Redona		Redona-silenci	✓
	Silenci negra		Blanca puntet		Negra puntet		Negra puntet	
Flauta	Si+articulació	✓	Si-La + articulació	✓	Si-La-Sol + articulació	En procès	Si-La-Sol + articulació i fraseig	✗

Taula 7: Coneixements i destreses alumne 7

Coneixements finals: els resultats d'aquest alumne han sigut satisfactoris, encara que pensem que poguera haver-se esforçat més. Està al nivell de la resta de companys en l'apartat de nom de notes i de ritme, encara que amb la flauta li queda molt de treball. Cal dedicar-li més temps d'estudi a casa per a poder aconseguir-ho. Ha millorat el comportament a l'aula de música i ja pot anar seguint a la resta.

Alumne n.º 8.

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes Do-la-si. Les figures rítmiques que té assolides són la negra, silenci de negra, blanca i el silenci de blanca. Sols sap tocar amb la flauta Si-La i li costa articular. Per tant, s'ha de seguir fent un treball de correcta articulació i anar introduint més digitacions.

Alumne n°8	1ª quinzena	Assolít	2ª quinzena	Assolít	3ª quinzena	Assolít	4ª quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la	✓	Do-re-mi-sol-la-si'-do'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do'-re'-mi'	✓
Ritme	Negra	✓	Blanca	✓	Redona	✓	Semicorxeres	✓
	Corxeres		Silen. Blanca		Silen.Redona			
	Silenci negra		Blanca puntet		Negra puntet			
Flauta	Si + articulació	✓	Si-la + articulació	✓	Si-la-sol + articulació	En procès	Do'-si-la-sol + articulació i fraseig	✗

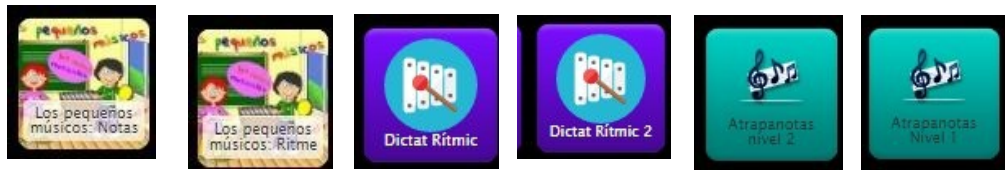
Taula 8: Coneixements i destreses alumne 8

Coneixements finals: ha arribat a l'objectiu de nom de notes per al seu nivell, les figures rítmiques les coneix totes i les sap mesurar correctament, però en l'instrument encara li costa prou. Cal tenir

en compte que aquesta xiqueta no havia tocat mai la flauta de bec i està començant ara. Encara així, està fent un molt bon treball i no dubtem que poc a poc es posarà a l'altura de la resta de companys.

Alumne n.º 9:

Coneixements previs al treball: Reconeix les notes mi-sol-la. Les figures rítmiques que té assolides són la negra, silenci de negra, blanca i el silenci de blanca. Té problemes amb els ritmes. S'han utilitzat diferents recursos web i activitats psicomotrius:

Alumne n.º	1ª quinzena	Assolít	2ª quinzena	Assolít	3ª quinzena	Assolít	4ª quinzena	Assolít
Nom de notes	Mi-sol-la	✓	Do-mi-sol-la	✓	Do-re-mi-sol-la-si'-do'	✓	Do-re-mi-fa-sol-la-si-do'-re'-mi'	✓
Ritme	Negra	✓	Blanca	✓	Redona	✓	Semicorxeres	✓
	Corxeres		Silen. Blanca		Silen.Redona			
	Silenci negra		Blanca puntet		Negra puntet			

Taula 9: Coneixements i destreses alumne 9

Coneixements finals: ha aconseguit arribar al nivell de la resta de classe en nom de notes i en semicorxeres. Ha treballat molt dur i ha demostrat molt d'interès. En aquest cas sols feia falta incentivació a l'hora de realitzar la tasca i confiança amb ella mateixa. Ha sigut molt fàcil treballar amb aquesta xiqueta.

6. CONCLUSIÓ I VALORACIÓ PERSONAL.

Després d'haver realitzat l'estudi d'aquest treball pensem que ha valgut la pena fer-lo. Els resultats han sigut molt positius per als xiquets i xiquetes i, per a nosaltres, molt gratificant. Estem molt satisfetes d'haver dedicat tantes hores a aquesta eina i de què els resultats hagen estat tan excel·lents, ja que la majoria d'alumnes han assolit tots els conceptes treballats.

Al principi d'aquesta tasca no teníem molt clar si anava a funcionar, però sí que sabíem que els xiquets es motivarien més amb les TIC que amb el mètode de l'aula. I amb açò ha estat l'èxit del

treball. Aquests alumnes estaven, per diferents motius, molt desmotivats i alguns d'ells pensaven que no eren capaços d'aprendre música ni de seguir el ritme dels companys. Per tant, la nostra feina era despertar-los l'interès per la música. Quan vàrem arribar a l'escola hi havia alumnat que tenia conductes inadequades a l'aula i ni treballava ni deixava treballar. Tot açò era fruit de l'avorriment, per una part, com que no (...) seguir el nivell de la resta de companys i, per altra, per sentir-se que no valien en aquesta matèria. A hores d'ara aquestes males conductes que tenien han desaparegut i participen activament a classe. També estan molt satisfets amb els seus resultats. Fins i tot moltes tutores ens han dit que els noten canviats també en les seues classes.

L'alumnat majoritàriament ha aconseguit posar-se al nivell de la classe, en tots o quasi tots els ítems, cadascú amb el seu ritme d'aprenentatge i han adquirit un correcte hàbit d'estudi i de treball, seguint les fases recomanades. Clar està que en alguns s'havia d'insistir més que en uns altres perquè estudiaren a casa, la qual cosa s'ha reflectit en els resultats diaris. Abans de la posada en pràctica del TFG vam realitzar una cerca específica per veure quines pàgines web s'acomodaven més a la manera de treballar del mestre de música del centre. El que teníem clar des d'un començament era que havíem d'introduir els coneixements amb el mateix ordre que ho fa el mestre especialista, així ningú sap ni més ni menys que la resta de companys. Vam crear un Symbaloo on anàvem actualitzant les diferents activitats i així era una manera més còmoda per a treballar. Ens hem adonat que les TIC són un recurs fantàstic perquè els xiquets aprenuen, els ha paregut molt divertit i per això hem tingut èxit tant en l'assistència com en els resultats.

Després de veure els resultats tan satisfactoris als que hem arribat en aquest treball de compensació està clar que a l'aula de música també falta altra persona que s'encarregue d'aquells xiquets i xiquetes que necessiten reforçar alguns continguts musicals i que l'especialista de música no pot arribar. Així doncs, no caldria que l'alumnat es quedara sense hora d'esplai. Però, no obstant això, si no es pot dotar al centre d'un mestre de compensació musical sempre es pot realitzar la nostra proposta, que com s'ha vist, ha tingut molt bons resultats. Ens intriga què passarà amb aquests xiquets i xiquetes, si ara que estan al nivell de la classe es tornaran a despenjar o seguiran el rime de la classe. Suposem que això ja dependrà de cadascú d'ells i de la motivació i autoconfiança que tinga cap a l'assignatura. Però, estem tranquil·les, ja que el mestre de música ha vist com de bé ha anat el nostre treball i ens ha dit que continuarà fent-lo.

7. PROPOSTES DE MILLORA.

Els resultats han complert les expectatives que es tenien al començament del treball, que eren aconseguir que la majoria de l'alumnat tinguera els coneixements necessaris per al seu curs i poguera seguir la classe sense problemes. Després de l'experiència hem arribat a la conclusió que aquesta feina haguera estat més adequada si s'haguera disposat de més ordinadors i de més aules per a treballar. El que ha passat ha sigut que, no tots els dies, però molts sí, l'alumnat ha tingut que esperar per a poder treballar degut a que els dos ordinadors estaven ocupats o nosaltres estàvem reforçant diversos conceptes en altres alumnes. Açò es podria solucionar portant a classe els nostres ordinadors portàtils o utilitzar l'aula de la biblioteca a més de la de música per tenir més ordinadors.

Dir també que des d'un principi vam crear un horari on cada xiquet tenia unes dies assignades per a vindre a l'hora del pati. L'horari estava fet de manera que unes dies es treballara ritme, altres dies nom de notes i altres flauta. Van anar passant els dies i ens vam adonar que aquesta proposta no tenia resultats i l'alumnat no es recordava mai del dia que li tocava, o sí que es recordava però eixe dia tal vegada volia jugar amb els companys. Per tant vam haver de dir-lis que vingueren quan volgueren i cada dia realitzàvem amb ells aquelles activitats més adequades al moment. Per tant com a proposta de millora seria adequat ser molt flexible i no fer horaris. Que cada xiquet anara quan volguera, insistint més en l'assistència d'aquells xiquets que ho necessitaren.

Un altre problema que hem tingut és que no hem aconseguit l'assistència de tres alumnes que necessitaven un reforç musical i per eixa part estem disgustades perquè no hem trobat a temps la manera més adient de fer-ho. A hores d'ara, com a millora per a aconseguir l'assistència d'aquests, proposem la utilització de la aplicació *ClassDojo*. Esta plataforma permet controlar l'assistència dels alumnes amb emoticones molt gracioses i amb un apartat per anar fent anotacions d'allò que fan cada dia. Cada xiquet és una emoticona que va guanyant punts segons el seu esforç, comportament i aprenentatges. Açò de segur que motivaria a tot l'alumnat.

Per últim parlar de l'alumne n.º 6 que té moltes NEE i no estàvem obtenint resultats positius. Vam haver de parlar amb la psicòloga del centre perquè ens donara pautes a seguir. Des d'eixe moment vam intentar que vinguera quan hi havien pocs alumnes i fer sobretot fer activitats amb l'ordinador perquè no es dispersara la seua atenció. També ens va donar un bon consell i era preguntar-li en tot moment si estava cansat i què era el que havia fet abans. Com a proposta

de millora, per no perdre temps en cap alumne és adequat parlar amb la psicòloga perquè ens oriente sobre cada xiquet abans de començar l'acció compensatòria.

8. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS WEB

8.1. Bibliografia:

- Adell, J; Castañeda, L (2012). Tecnologías emergentes, ¿pedagogías emergentes? Tendencias emergentes en educación con TIC. Barcelona: Associació Espiral, Educació i Tecnologia, pp. 13-32,
- Alonso, J (1997) *Motivar para el aprendizaje: Teoría y estrategias*. España: Edebé.
- Correa, E. (2010, enero). Los beneficios de la música. *Innovación y experiencias educativas*, Nº26 Recuperat de:
http://www.csicsif.es/andalucia/modules/mod_ense/revista/pdf/Numero_26/ERNESTO_CORREA_2.pdf
- Farrington, D. (1991). Childhood aggression and adult violence. Early precursors and later life outcomes. En Bravo, (2012). *Revista de educación y humanidades. Análisis de la competencia social del alumnado de Educación Primaria en función de su contexto sociocultural. Nº2*. Recuperado de: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3825628>
- Ferraris, A (2004, febrero). Enseñar para que se aprenda. *Reflexión académica en Diseño y Comunicación*. Nº5. Recuperat en:
http://fido.palermo.edu/servicios_dyc/publicacionesdc/vista/detalle_articulo.php?id_libro=120&id_articulo=502
- Gil, P. (2009): Estimular la creatividad en la clase de música. *Revista creatividad y sociedad*, Nº13, pp. 52-79. En Cubedo, D & Buils, F (2014) *Compensació educativa a l'aula de música. Recurs didàctic*. Treball de grau, Magisteri en Educació Primària, Universitat Jaume I, Castelló.
- Mason, R. (1998, octubre). Models of online courses. *ALN Magazine* Nº 85. En Salinas, Jesús (2004). Innovación docente y uso de las TIC en la enseñanza universitaria. *Revista de*

Universidad y Sociedad del Conocimiento (RUSC). N° 1. Recuperat de: <https://www.uoc.edu/rusc/dt/esp/salinas1104.pdf>

- Mifsud, E (2015) *Bones pràctiques TIC*. València: Generalitat Valenciana

- Moliner, L. (Coords.) (en prensa). *Didáctica General*. Publicaciones de la UJI.

8.2. Recursos Web:

- http://www.aprendomusica.com/swf/atrapaNotas_dmsld.htm

- http://www.aprendomusica.com/swf/atrapaNotas_dmsld.htm

- <http://www.aprendomusica.com/const2/cazannotasJuego/cazannotasJuego.html>

- http://ntic.educacion.es/w3/eos/MaterialesEducativos/mem2007/pequennos_musicos/intro1.htm

- <http://grups.blanquerna.url.edu/m13/busquemritme/ritme.htm>

http://www.bromera.com/tl_files/activitatsdigitals/andantino_3a_PF/en_A3_24_escriureNotes_TotesLesNotes.swf

http://www.bromera.com/tl_files/activitatsdigitals/andantino_3c_PF/A3_07_Musicograma_elMati_Griegv2.swf

- <http://www.luistorres.es/musicogramas/moscardon.html>

- https://www.symbaloo.com/out.do?smarkId=209022815&desktopId=1000008010891108&url=http%3A%2F%2Fwww.docentestic.es%2Fnivel_1_sol_a_re_mano_izquierda.html

- <http://soniaarea.wix.com/rondinpicotin>

- <http://www.aprendomusica.com/swf/dictadoRitmico1.html>

- <http://www.aprendomusica.com/const2/04dictadoRitmico/04dictadoritmico.html>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZdATT7rO5BQ>
- https://www.youtube.com/watch?v=_06CBN55F1U
- <https://www.youtube.com/watch?v=jkjhF0TRxE4>